

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Nr înreg. 5242 /02.10.2023

Aprobat,

Inspector Școlar General

Prof. Miheala Andreianu

PLAN JUDEȚEAN DE ACȚIUNE

Pentru prevenirea segregării școlare și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar din județul Vâlcea

Anul școlar 2023-2024

Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea asigură echitatea în educație, accesul egal la toate formele de învățământ pentru toți copiii și tinerii din județ, fără nicio discriminare generată de originea etnică sau de limba maternă, dizabilitate sau cerință educațională specială, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare ale tuturor beneficiarilor educației.

Scopul Planului anual de acțiune pentru combaterea discriminării este stabilirea unor linii directoare de acțiune în domeniul prevenirii și combaterii discriminării.

La baza Planului anual de acțiune pentru combaterea discriminării stau prevederile Legii Educației nr.198/2023 , ale Regulamentului de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar nr. 4183/2022, cu modificările și completările ulterioare, prevederile O.M.E.C.T.S. nr. 5671/2012 pentru aprobarea metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii maternă, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor minorităților naționale și al Educației muzicale în limba maternă, ale O.M.E.N.C.Ș. nr. 6134/2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar și ale Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar, aprobată prin O.M.E.C. nr. 5633/2019, ORDINUL 5555 din 7 octombrie 2011 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor județene/al municipiului București de resurse și asistență educațională, ORDINUL 5573/7 noiembrie

MINISTERUL EDUCAȚIEI

2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului special și special integrat, ORDINUL 5574/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, ORDINUL Nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.

Demersurile Ministerului Educației privind interzicerea, prevenirea și eliminarea segregării se înscriu în procesul de implementare a Strategiei Guvernului de îmbunătățire a situației romilor. În vederea realizării acestor demersuri, la nivelul județului Vâlcea se vor avea în vedere:

- Analiza fenomenului de segregare pentru fiecare unitate de învățământ preuniversitar cu privire la indicatorii de incluziune.
- Analiza situațiilor privind unitățile de învățământ preuniversitar segregate și elaborarea planurilor de măsuri pentru desegregare; se realizează de către inspectoratele școlare județene și unitățile de învățământ preuniversitar în cauză, cu sprijinul autorităților publice naționale/județene/locale, al organizațiilor neguvernamentale cu experiență în domeniu, precum și al reprezentanților comunităților locale în care se află unitățile școlare.
- Îmbunătățirea calității educației copiilor romi prezintă o prioritate prevăzută în Strategia Guvernului de îmbunătățire a situației romilor, precum și în Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar.
- Promovarea cu prioritate principiile școlii incluzive de către Inspectoratul școlar județen și unitățile de învățământ preuniversitar din județul Vâlcea. Școala incluzivă este o școală prietenoasă și democratică, ce valorifică diversitatea culturală, o școală în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și fără excludere generate de originea etnică, deficiențele fizice sau mentale, originea culturală sau socioeconomică, limba maternă.
- Prevenirea și eliminarea fenomenului de segregare școlară constituie o condiție imperativă pentru implementarea principiilor școlii incluzive.
- Segregarea este o formă gravă de discriminare și are drept consecință accesul inegal al copiilor la o educație de calitate, încălcarea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, precum și a demnității umane.

Constituie segregare școlară a elevilor romi separarea fizică a elevilor aparținând etniei rrome în grupe/clase/ clădiri/școli/alte facilități, astfel încât procentul elevilor aparținând etniei rrome din totalul elevilor din școală/clasă/grupă este disproportionat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă în totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ-teritorială.

Nu constituie segregare situația în care se constituie grupe/clase/școli formate preponderent sau doar cu elevi romi, în scopul predării în limba romani sau în sistem bilingv (de exemplu: română-romani/maghiară-romani).

Segregarea are consecințe educaționale și sociale negative, cum ar fi:

- a) dificultăți în a atrage elevii în sistemul de educație - grad ridicat de neșcolarizare;

- b) incapacitatea de a menține elevii în sistemul de educație - grad ridicat de abandon școlar;
- c) incapacitatea de a atrage și a menține profesorii calificați în școlile respective, fapt care afectează calitatea educației;
- d) incapacitatea de a pregăti elevii la standarde necesare pentru trecerea la forme superioare de școlarizare;
- e) menținerea prejudecăților și stereotipurilor, deopotrivă la nivelul populației majoritare și al celei de romi;
- f) contribuția la formarea unor reprezentări negative privind capacitatea școlii de a genera progres social.

Sunt considerate practici care conduc la segregare situații, precum:

- a) școlarizarea copiilor romei în școli segregate rezidențial, adică în școli din cadrul sau aflate lângă un cartier "compact" de romei și fără o altă școală în apropiere, în care toți elevii sau un procent foarte mare sunt romei;
- b) îndrumarea și direcționarea deliberată a copiilor romei către grădinițe/școli segregate din cadrul sau de lângă cartierle locuite de romei, în condițiile în care sunt accesibile grădinițe/școli mixte;
- c) plasarea tuturor copiilor care nu au frecventat grădinița în aceeași clasă pregătitoare;
- d) plasarea deliberată în cadrul unei școli mixte a elevilor romei în grupe/clase/clădiri/alte facilități destinate doar lor;
- e) separarea care rezultă din practici, precum: plasarea într-o singură clasă a copiilor care s-au înscris târziu la școală sau păstrarea intactă de clase de romei când copiii sunt transferați de la o grădiniță sau școală segregată într-o școală mixtă;
- f) plasarea în grupe/clase/școli separate a copiilor romei diagnosticați ca având dificultăți de învățare/copii cu cerințe educaționale speciale (CES).

Prevenirea și eliminarea segregării

Prevenirea și eliminarea segregării se realizează prin acțiuni, precum:

- a) formarea grupelor/claselor mixte în învățământul preșcolar, primar și gimnazial;
- b) interzicerea practicii de separare permanentă în grupe/ clase/școli a elevilor romei, invocându-se studiul disciplinelor de limba romani și/sau istoria și tradițiile romilor;
- c) colaborarea cu un mediator școlar sau alt reprezentant al comunității pentru realizarea recensământului școlar; încurajarea părinților romei să-și înscrie copiii din timp la școală;
- d) rezervarea unui număr de locuri în toate clasele pentru înscrierile târzii (demers justificat prin evidența copiilor care urmează să se înscrie la școală);
- e) utilizarea în comun a spațiilor școlare și a dotărilor existente de către toți preșcolarii, respectiv elevii romei sau neromi;

- f) asigurarea transportului elevilor la școli cu o altă majoritate etnică, în special pentru copiii din comunitățile segregate rezidențiale;
- g) încetarea practicilor de repartizare a elevilor romi în grupe/clase/unități de învățământ special și de învățământ special integrat, prin diagnosticarea abuzivă și neprofesionistă a elevilor romi ca fiind persoane cu dificultăți de învățare/CES.

Măsuri/Planuri de desegregare

Unitățile de învățământ preuniversitar și inspectoratul școlar județean vor analiza cazurile în care procentul copiilor romi din totalul elevilor din școală este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă în totalul populației de vârstă școlară din respectiva unitate administrativ-teritorială și vor iniția un plan de măsuri în vederea desegregării.

Acest plan va cuprinde demersuri privind:

- a) realizarea unor planuri de dezvoltare instituțională care să promoveze principiile școlii incluzive;
- b) formarea colectivelor mixte de elevi la toate nivelurile de educație, inclusiv prin facilitarea transferului școlar și asigurarea transportului elevilor;
- c) utilizarea în comun a spațiilor școlare și a dotărilor existente. Dacă într-o unitate administrativă din mediul rural există mai multe școli de nivel similar (I-VIII), școli cu o distribuție etnică sau socioeconomică omogenă a elevilor, ciclul primar se va desfășura în una (sau mai multe) dintre unitățile școlare în clase eterogene etnic și socioeconomic, iar ciclul gimnazial se va desfășura în cealaltă (celelalte) unitate (unități) școlară(e), de asemenea, în clase eterogene. Pe lângă desegregare, prin gruparea școlilor în perechi sau în rețele mai largi se realizează și egalizarea accesului la infrastructura, dotările școlare și resursele umane existente în plan local;
- d) elaborarea și implementarea unor coduri de conduită și aplicarea de măsuri disciplinare care să reglementeze faptele de discriminare survenite din partea personalului sau a elevilor. Politică școlii în acest sens și procedurile respective trebuie să fie clare, coerente, consecvent aplicate și să presupună atât sancțiuni, cât și o abordare constructivă;
- e) formarea cadrelor didactice în ceea ce privește educația interculturală și nediscriminatorie, metodele de predare diferențiată și activ-participativă;
- f) cooptarea în școli a cadrelor didactice române care să asigure predarea curriculumului specific (limba română și istoria romilor);
- g) formarea și angajarea consilierilor școlari și a mediatorilor școlari romi;
- h) revizuirea periodică a materialelor didactice ajutoare, acțiune derulată împreună cu cadrele didactice;
- i) oferirea unui curriculum intercultural care să încurajeze elevii să reflecteze și să analizeze critic modul în care acționează prejudecățile și discriminarea;
- j) promovarea identității etnice a romilor în școlile mixte, inclusiv prin curriculum;

- k) oferirea de ore suplimentare de recuperare pentru copiii care întâmpină dificultăți în procesul de învățare; unitățile școlare vor asigura programe școlare de după-amiază pentru elevii care au nevoie de recuperare școlară ca urmare a faptului că au fost școlarizați în medii educaționale cu o calitate redusă a educației;
- l) informarea comunităților locale despre calitatea educației în școlile mixte și implicarea tuturor părinților, romi și neromi, în deciziile școlii;
- m) sprijinirea financiară/materială a elevilor care provin din familii cu venituri foarte mici și mici.
- Având în vedere că procesul de desegregare este unul complex, planurile de măsuri trebuie elaborate și implementate pe baza acordului și prin colaborare cu părinții și autoritățile locale.
- Aceste măsuri cuprind, dar nu se limitează la acțiuni cum ar fi:
- a) îmbunătățirea infrastructurii;
  - b) dotarea cu material didactic și echipamente (inclusiv calculatoare și conectare la internet);
  - c) asigurarea de cadre didactice calificate;
  - d) organizarea de cursuri de formare pentru cadre didactice și directori;
  - e) încadrarea mediatorului școlar;
  - f) luarea unor măsuri de suport pentru elevi: școala de după-amiază, program "A doua șansă", consiliere școlară, profesori de sprijin;
  - g) elaborarea de curriculum la decizia școlii, adaptat specificului local și cultural;
  - h) înființarea unor structuri asociative consultative ale părinților și elevilor etc.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

OBIECTIVE/ ACȚIUNI	TERMEN	RESPONSABILI	PARTENERI/ COLABORATORI	ACTIVITĂȚI/INDICATORI
Organizarea unor activități cu scopul reducerii absenteismului și a prevenirii abandonului școlar	Pe parcursul anului școlar 2023-2024	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea Directorii unităților de învățământ preuniversitar din județul Vâlcea	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Vâlcea Instituția Prefectului Vâlcea O.N.G. –uri CJRAE Vâlcea	-monitorizarea prezenței fizice la școală a elevilor de etnie rromă și a elevilor cu cerințe educaționale speciale; -monitorizarea accesului elevilor la ore ; -identificarea impedimentelor privind accesul elevilor la școală -implicarea autorităților și a O.N.G. -urilor în organizarea proiectelor școlilor de atragere a fondurilor pentru sprijinirea copiilor ce provin din medii defavorizate; -organizarea unor activități remediale pentru elevii aflați în dificultate, în situație de corigență, etc. ; -elaborarea unui studiu privind abandonul școlar efectuat de către CJRAE Vâlcea;

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Mediatizarea măsurilor afirmative (locuri speciale în învățământul liceal de stat/ învățământul profesional / dual pentru elevii de etnie romă și pentru elevii cu C.E.S.)	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea	Direcția de Asistență Socială Vâlcea Instituția Prefectului Vâlcea O.N.G.-uri	<ul style="list-style-type: none"> -alocarea de locuri distincte pentru elevii rome, și pentru elevii cu C.E.S. la clasele a IX-a din învățământul liceal de stat, profesional/ dual de stat; -organizarea ședințelor de informare/ instruire a profesorilor diriginți/ părinților/ elevilor din clasa a VIII-a din fiecare unitate de învățământ cu privire la metodologia de admitere a elevilor în învățământul liceal de stat/ învățământul profesional/ dual pe locurile speciale pentru rome și pentru elevii cu C.E.S. ; -consilierea părinților/ elevilor de etnie romă și a elevilor cu C.E.S. în vederea accesării locurilor speciale în clasa a IX-a, în învățământul liceal de stat/ învățământul profesional/ dual; -organizarea admiterii elevilor din clasa a VIII-a în învățământul liceal de stat/ învățământul profesional/ dual pe locurile speciale pentru rome și pentru elevii cu C.E.S.; -organizare de webinarii; -organizare de webinarii și de sedinte de consiliere privind orientare școlară, cu elevii și cu părinții acestora; -desfășurarea unor simpozioane pentru promovarea educației incluzive;
			SEOSP Vâlcea CJRAE Vâlcea
			Unități de învățământ special

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Prevenirea/ combaterea analfabetismului	Ianuarie - Februarie 2024	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea	Direcția de Asistență Socială Vâlcea Instituția Prefectului Vâlcea O.N.G.-uri	<ul style="list-style-type: none"> -organizarea și multiplicarea programului A Doua Șansă pentru copii, tineri și adulți care au depășit vârsta școlară; -mediatizarea programului A Doua Șansă – învățământ primar și secundar inferior; -monitorizarea numărului de tineri romei înscriși la programul ADȘ;
Asigurarea accesului la educație a fiecărui copil.	Februarie 2024	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea	Direcția de Asistență Socială Vâlcea Instituția Prefectului Vâlcea O.N.G.-uri	<ul style="list-style-type: none"> -desfășurarea unor activități de informare a părinților romei și a părinților copiilor cu cerințe educaționale speciale privind importanța frecvenței grădiniței și a școlii de către toți copiii; -organizarea campaniei de informare a părinților de etnie romă și a părinților copiilor cu cerințe educaționale speciale asupra metodologiei de înscriere a preșcolărilor în Clasa Pregătitoare pentru anul școlar 2024-2025; -mediatizarea și monitorizarea înscrierii copiilor romei și a copiilor cu cerințe educaționale speciale în Clasa Pregătitoare pentru anul școlar 2024-2025;

MINISTERUL EDUCAȚIEI

<p>Prevenirea discriminării și a segregării școlare</p>	<p>Pe parcursul anului 2023-2024</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p>	<p>Direcția de Asistență Socială Vâlcea Instituția Prefectului Vâlcea O.N.G.-uri</p>	<p>-organizarea acțiunilor de monitorizare a gradului de implementare a planurilor de prevenire a discriminării/segregării școlare din unitățile de învățământ din județul Vâlcea în care învață elevi de etnie rromăși elevi cu cerințe educaționale speciale;</p> <p>-dezvoltarea și monitorizarea învățământului în limba rromani ;</p> <p>-implicarea mediatorilor școlari și a profesorilor de limba rromani în creșterea frecvenței elevilor la clasă;</p> <p>-inițierea de programe de formare și informare a părinților pe probleme privind drepturile copiilor, creșterea, îngrijirea și educația copiilor, colaborarea școlii cu familia, comunicarea dintre părinți și școală, prevenirea actelor de violență, prevenirea actelor de bullying;</p> <p>-implicarea voluntarilor de etnie rromă în consilierea elevilor rromi și a părinților acestora privitor la importanța continuării studiilor;</p>
---	--------------------------------------	---	--	---

<p>Valorizarea și păstrarea moștenirii culturale</p>		<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p>	<p>Instituția Prefectului Vâlcea Direcția de Asistență Socială a Municipiului Vâlcea</p>	<p>-elaborarea unei baze de date la nivel județean referitoare la situațiile de segregare observate la nivelul unităților de învățământ; -responsabilizarea managerilor școlari privitor la identificarea și monitorizarea situațiilor de segregare și la prevenirea tuturor formelor de discriminare și segregare de la nivelul fiecărei unități de învățământ;</p>
<p>Valorizarea și păstrarea moștenirii culturale</p>		<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p>	<p>O.N.G. -uri</p>	<p>- introducerea orelor de limba rromi și Istoria și tradițiile rromilor în școlile în care procentul elevilor de etnie roma este semnificativ și există cerere din partea părinților -elaborarea de materiale educaționale pentru Limba rromani, Istoria și tradițiile rromilor; -organizarea de activități extracurriculare pentru promovarea valorilor și tradițiilor specifice (Ziua Dezrobirii, Ziua Limbii rromani, Ziua Internațională a rromilor, etc.);</p>
<p>Formarea resurselor umane</p>		<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p>	<p>CCD Vâlcea O.N.G. -uri</p>	<p>-inclusiunea în programele de formare continuă a cadrelor didactice, derulate în cadrul CCD Timiș, a unor module de pregătire privind diversitatea, educația nediscriminatorie, educația interculturală/ multiculturală, educația remedială și incluzivă, etc.;</p> <p>-formarea de voluntari selectați din rândul elevilor și studenților rromi, admiși pe locuri distincte, pentru</p>

MINISTERUL EDUCAȚIEI

					activități de asistare școlară și de consiliere în comunitățile de rromi; -formarea (inițială și continuă) a mediatorilor școlari;
--	--	--	--	--	---

Inspector Școlar pentru Minorități,

Prof. Iacob Claudia Ramona